

VATANA DÖNMEK MACERA MI?

Orhan ULFANOV

Biz Ahıska Türkleri, ana vatana yani Ahıska'ya dönüş için bir mücadele içerisindeyiz. Zalim Stalin öldükten sonra başlayan bu mücadele, 60 seneden beri devam etmektedir. Bu 60 sene içerisinde iyi kötü bir yol kat edilmiş ve Gürcistan Parlamentosu, Avrupa Konseyi'nin de teşvikiyle 11 Temmuz 2007 tarihinde vatana dönüş için iyi kötü bir kanun çıkarmıştır. Bu kanunda mevcut olan birçok eksiklere rağmen çoğunluğu Azerbaycan'da yaşayan Ahıska Türkleri olmakla (5.428 aile) toplam 8.000 aile vatana dönüş için başvurmuştur. Ne var ki bu başvuruların neredeyse tamamı Gürcistan yönetimi tarafından yokuşa sürülerek uzatılmış ve bıkırma, yıldırma, vaz geçirme yolunu izlemiştir.

Son duruma bakılırsa 1.800 aileye dönüş izni çıkarken bunlardan 479 aileye vatandaşlık verilmiş. Lâkin bugün Ahıska'da 38 aile yaşamaktadır. Görüldüğü gibi Gürcistan yönetimi bizleri muhatap almamak ve dönüşümüzü engellemek için her türlü yola başvurmuştur. Gürcistan yönetimi üzerine düşeni yapmadığı gibi dönüşün gerçekleşmemesi için de büyük zorluklar çıkarıyor. Bu konuda çok şey beklediğimiz Türkiye ise yeterli derecede meseleye sahip çıkmıyor. Biz bu konuda Türkiye'nin de yapması gereken çok şeyin olduğu kanaatindeyiz. Öyle anlaşıyor ki devlet bürokrasisi vatana dönüş mücadelesinin ne anlama geldiğini kavrayamamıştır.

Bir zamanlar sağda solda dernekler açarak bizleri kendi halimize bıraktılar. Dolayısıyla bu koca bir vatan davası, dernek çaplı yönetimlere bırakıldı! Bu konuda sorumluluk alanlar üstüne düşeni yapmadıkları gibi yapmak isteyenlerin de önünü kestiler. Şu da var ki biz de meseleye sahip çıkmada çekingen davrandık.

İnanıyorum ki hemşehriler bir araya geldiğinde halkımızın akıbetini yani geleceğini konuşuyorlar. Ben de ne zaman hemşehrilerle bir araya gelsem vatana dönüş konusunu açar ve bu konuda onların düşüncelerini öğrenirim. Şahit olduğum bu konuşmalardan bazılarını kısaca sizlere aktarmak isterim. Bu konuşmalardan yola çıkarak denilebilir ki üç fikir ortaya çıkıyor:

Ahıska Türklerinin %80'ine yakın bir kısmı, Türkiye'ye yerleşmenin ve hayatlarını burada

idame ettirmenin taraftarıdır. Bu %80'lik kısmın büyük bir bölümü vatana dönüşü maceracılık olarak görürken bir kısmı da bu dönüşün sadece Türkiye'nin garantörlüğünde olabileceğini düşünmektedirler.

Halkımızın %10'luk bir kısmı şu anda ikamet ettiği ülkelerde yaşayarak aynı zamanda TC vatandaşlığı da istemektedir. Bunun sebebi, yarın bir gün Fergana benzeri bir felâketle karşılaşırsa sığınabileceği ve kendisine sahip çıkacak ülkenin Türkiye olduğunu düşünmektedirler. Bu düşünceye sahip Ahıska Türkleri de vatana dönüşü maceracılık olarak görmektedir.

Halkımızın %10'u, her ne olursa olsun vatana dönmek istiyor.

Bu değerlendirmeden farklı olarak miktarı kayda değmez bir kesim var ki, Ahıska'yı vatan olarak dahi görmemekte, kabul etmemekte ve dönüşe karşı çıkmaktadırlar. Bunlar millet, milliyet, vatan gibi kavramları anlayamamış zavallılardır. Dedesi ninesi, hiçbir suçu olmadığı hâlde bir gece vakti kolundan tutulup yurdundan yuvasından sökülüp atılarak insanlık şerefine çığnendiğini düşünemeyen birine ne desen boş...

Halkımızın genel manzarası bu hâlde olunca biz ne düşünmeliyiz? Bu soru diğer soruları da çağırıştırıyor. Bir millet, ayaklar altında çiğnenen hakkı, hukuku ve vatani için davacı olmazsa o millete ne denir? Yahut böyle bir halkın hakkını kim arar, kim sorar? Siz kendi hukukunuzu dert edinmezseniz sizin için kimin ağlamasını bekliyorsunuz? Böyle bir davada birlik olamazsan nerede bir araya geleceksin? Rusya çöllerinde mi, Amerika caddelelerinde mi, Bursa kahvelerinde mi?

Bir kere ata dedelerimizin tarihî yurdunu akıldan çıkararak hiçbir şerefli yol bulunamaz. Bu hususta ibret alınacak başka milletler var: İsrail devletinin tarihi çok canlı bir örnek olarak önümüzde duruyor. Yine bizim halkımızla birlikte sürgün edilen Kuzey Kafkasya toplulukları da öyle. Niçin hepsi vatanına dönmüş de biz dönememiştik? Bunun muhasebesini yapmamız gerekmez mi? En son yüz binleri bulan Kırımîliler nasıl ve niçin döndüler? Bu kadar sürgün millet arasında vatana dönemeyen, darmadağınık yaşamaya mahkûm olan ve üstelik hiçbir davası olmayan bir millet olur

mu? Başkaları bize ne der?

Bize göre, halkımızın arasında dolaşan farklı düşünceler arasında bir orta yol bulunabilir. Birleşmiş Milletler Teşkilâtı ve Avrupa Konseyi gibi uluslararası kuruluşlar meseleye sahip çıkmışken Türkiye de tarihî sorumluluğunu unutmadan bu işin içine girmesi temin edilmelidir. Böylece BM, AK, Türkiye ve Gürcistan dördlüsünün ortak gözetimi altında, vatana dönmek isteyenlerin Ahıska'ya gelip ata yurdunu şenlendirmesi düşünülemez mi?

İnsanın kendi yurduna dönmek istemesine nasıl maceracılık denilebilir? Bunca mezalime, soykırıma uğramış, hakları gasp edilmiş bir halkın ihtiyatla davranması normaldir, tabiidir. Fakat bu ihtiyatlı davranış bize ne getirecek ve bizden ne götürecektir diye de düşünmeliyiz.

Büyük fikir adamı Nihal Atsız, diyor ki: Her maceracılık bir hata olmadığı gibi her ihtiyat da tedbirli bir davranış değildir. İnsanlığın tarihi siyaset ve ilim alanındaki maceralarla doludur. Kristof Kolomb'un batıya giderek Hindistan'a varmak istemesi bir maceraydı. Bir sal ile Atlantik'i geçmek de öyleydi. Kendi yakın tarihimize baktarsak İstiklâl Savaşı da bir maceraydı. Birçoklarının buna katılmayıp, yurtsever olmayışlarından değil, başarı ihtimali görememelerindendi. Fakat sonuç ortada! Yavuz Selim'in çölü geçerek Mısır'a girmesi de bir macera değil miydi?

Şu hususa bilhassa dikkat çekmek isterim: "Milletler bir hayvan sürüsü değildir. Millet millî bir hedef ister. Ancak o hedefi gördüğü zaman sürü olmaktan çıkar ve insanlaşır. Bencil olmaktan kurtulur, fedakâr olur!"

Biz şimdi niçin maceracılıktan bahsediyoruz ki... Emsalleri görüldüğü hâlde vatana dönmenin neresi maceradır? Nitekim şu anda orada az da olsa hemşehrilerimiz yaşamıyor mu? O bir avuç insanı yalnız bırakmak olur mu? Hatta orada daha çok olsak daha kuvvetli ve daha rahat olmaz mıyız? Niçin macera?

Türkiye'nin himayesini istemek doğru bir fikir olsa da uluslararası hukukta bunun yeri ve karşılığı nedir? Olabilir şeyleri düşünmeliyiz. Türkiye ve Gürcistan, iyi münasebetleri bulunan iki komşu ülkedir. Bunlar bir araya gelip bizim meselemizi çözemez mi? Ama unutmamalı, önce biz kendi davamıza sahip çıkmalı ve ne istediğimizi bilmeliyiz. Ondan sonra şu ülkeden bu devletten talepte bulunmalıyız. Yukarıda belirttiğimiz gibi kendi millî hedefimizi açıkça ortaya koyup o hedefe yö-

nelmediğimiz müddetçe kimse bize sahip çıkmaz. Hiç kimse, ne istediği belli olmayan ve güvenilir olmayan bir toplumun arkasında durmaz.

Ahıska Türkleri dediğimiz sürgün topluluk, bir yandan zor şartlar altında hayata devam ederken bir yandan da çocuklarını okutmalıdır. Okuyan ve aydınlanan bir gençliğe sahip olan topluluk, kendi davasını kendisi görür. Dünya irfan alanında çılgırlar açarken, azınlık halklar kendilerine bu yarış düzeninde düzen kurarken biz onları seyretmekle yetiniyoruz. Bizim de bir an önce millî hedefimiz etrafında bir araya gelmemiz gerekiyor.

Azerbaycanlı yazar Yusuf Vezir Çemenzeminli yüz yıl önce ittihat yani birliğin önemini şöyle ifade etmektedir: "İttihat, muhkem ve yüce bir duvara benzer. Düşman hücumu ne kadar kuvvetli olsa, ittihat duvarının arkasındakiler ona galip gelir. İttihat yokluğu, millet duvarını çatlak hale getirir. Düşman çatlaklardan içeri girip milleti mahveder. İttihat ruhtur, milletin bedeni candır. İttihat olmazsa, millet cenazeye benzer. İttihat millet evlâtlarının yüreğinden yüreğine açılan yollarıdır. Bu yollar, can birliği ruh yakınlığından ileri gelir. Uyanmış kan coşar, hemcinsini arar. Millî hisler kıpırdar, bir birine yakınlaşır. Büyük bir ruh dalgası, milletin bütün fertlerini arar, toplar, sıkıca kucaklar. İttihat bir ışıktır, karanlıkta birbirini kaybetmiş kardeşleri yekdiğerine gösterip tanıtır. Şimdi birbirimizi arayıp bulmalıyız. Millî ruh, millî kan uyanması zamanı gelmiştir." (1917, Açık Söz Gazetesi, "Rusya Türklerinin İttihat" makalesinden No: 473)

Bu yazımızda ifade ettiğimiz duygu ve düşünceleri genç arkadaşlarımda da gerektiği şekilde değerlendireceğini ümit ediyorum. Bazı büyüklerimizin yılgınlığı onları ümitsizliğe düşürmemelidir. Daha ne kadar dernek köşelerinden fırlayan cahil cühelanın, fırıldakların bu kutsal mücadeleyi kirletmesine, kendi menfaati için vatani feda etmesine göz yumacağız! Gelin artık birlik olalım, millî mücadelemiz etrafında toplanalım. Gelin macera diye görülen bu yolda birlik olalım ve bu mücadeleyi şanına yakışır şekilde yürütelim. Bizi bir araya getirecek vatan işte orada duruyor!

Mehmed Âkif Ersoy yüz yıl öncesinden sesleniyor:

*Girmeden tefrika bir millete, düşman giremez
Toplu vurdukça yürekler, onu top sindiremez!*